

Анотація на вибірккову навчальну дисципліну «Поведінкова економіка»

Рівень вищої освіти - *перший (бакалаврський) рівень вищої освіти*

Кількість кредитів - 5

Компонент освітньої програми: *вибіркковий*

Мова викладання: *українська*

Викладач: Рибак Сергій Олександрович, доктор економічних наук, доцент,
e-mail: Ribaks@ukr.net

Опис дисципліни

1. Актуальність курсу. Опанування навчальної дисципліни «Поведінкова економіка» сприяє розвитку у майбутніх фахівців здатності передбачати ймовірну появу системних помилок, завчасно здійснювати заходи щодо їх попередження, враховувати існуючі закономірності під час прогнозування економічної поведінки різних суб'єктів ринку, і, таким чином, сприяти підвищенню якості управлінських рішень та зростанню ефективності діяльності як на індивідуальному рівні, так і на рівні організації, підприємства, держави.

2. Метою дисципліни є формування у студентів фундаментальних знань теорії та практики поведінкової економіки, розуміння поведінкових закономірностей та їх впливу на перебіг економічних процесів, формування на цій основі професійних компетентностей у сфері прийняття економічних рішень.

3. Завдання курсу: вивчення теоретичних положень поведінкової економіки; засвоєння правил, принципів, оволодіння інструментами та методами дослідження впливу поведінкових чинників на прийняття економічних рішень; удосконалення вмінь та навичок застосування поведінкових моделей у розвитку економічних відносин та управлінні економічними суб'єктами

4. Проблематика (зміст дисципліни), яка буде розглянута у процесі вивчення навчальної дисципліни:

Тема 1. Теорія поведінкової економіки: сутність та методологія

Тема 2. Економічне мислення як фундамент сучасного бізнесу

Тема 3. Методи впливу на економічну поведінку: міжчасовий вибір і фреймінг

Тема 4. Евристики в прийнятті економічних рішень та аномалії в економічній поведінці

Тема 5. Поведінкова економіка та можливості застосування технік її впливу в сучасних організаціях

Тема 6. Соціальні аспекти економічної поведінки

Тема 7. Ефективність ринків у теорії поведінкової економіки

Тема 8. Неформальна та тіньова економіка

Тема 9. Поведінкова теорія фінансів і теорія атракціонів

Тема 10. Ринок праці, безробіття і заробітна плата в системі поведінкової економіки

5. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати і вміти:

знати: сутність, категорії та концепції поведінкової економіки; завдання та методи поведінкової економіки; відмінності традиційних та поведінкових економічних моделей; обмеження раціональної моделі та типові помилки в економічних рішеннях, що нею обумовлені; особливості міжчасового вибору та основні положення теорії перспектив; соціальні, когнітивні та емоційні чинники, що впливають на зміну ієрархії уподобань; соціально-психологічні та фізіологічні механізми прийняття рішень; евристики, фрейми та аномалії в економічній поведінці; методи та інструменти оцінювання і моделювання економічної поведінки; використання емоційних та поведінкових стереотипів для формування найбільш бажаної поведінкової стратегії клієнтів та співробітників; практичні аспекти застосування соціальних, когнітивних та емоційних чинників у різних сферах економічної діяльності.

вміти: здійснювати оцінювання раціональності поведінки економічних суб'єктів; визначати та долати обмеження традиційної економічної моделі під час вирішення практичних економічних завдань; здійснювати оцінювання впливу поведінкових чинників на діяльність економічних суб'єктів; застосовувати поведінкові моделі у процесі здійснення економічного прогнозування; визначати «пастки розуму» і когнітивні упередження та уникати їх, тим самим мінімізуючи можливі фінансові втрати; застосовувати методи управління внутрішньою мотивацією та трудовою активністю.

6. Шкала оцінювання з навчальної дисципліни у балах за всі види навчальної діяльності, яка переводиться в оцінку за шкалою ECTS та у чотирибальну національну шкалу:

Сума балів за шкалою Інституту	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Іспит	Залік
90-100	A (відмінно)	Відмінно	Зараховано
82-89	B (дуже добре)	Добре	
75-81	C (добре)		
65-74	D (задовільно)	Задовільно	
60-64	E (достатньо)		
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	Незадовільно	Не зараховано
1-34	F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)		

7. Критерії оцінювання складових поточного контролю навчальної діяльності студента

Компетенції (знання, уміння та навички), продемонстровані на навчальних заняттях (практичних, семінарських, лабораторних, враховуючи знання з тем, що виносяться на самостійне опрацювання) оцінюються за 100-бальною системою.

Оцінка в балах (за 100-бальною шкалою) за всі види навчальної діяльності	Критерії оцінювання
98-100	Студент має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; уміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію; займається науково-дослідною роботою; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й нахили; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах.
94-97	Студент володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності (диспути, круглі столи тощо); спроможний за допомогою викладача підготувати виступ на студентську наукову конференцію; самостійно вивчити матеріал; визначити програму своєї пізнавальної діяльності; оцінювати різноманітні явища, процеси; займає активну життєву позицію.
90-93	Студент володіє глибокими і міцними знаннями та використовує їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та суперечності різних процесів; робить аргументовані висновки; практично оцінює сучасні тенденції, факти, явища, процеси; самостійно визначає мету власної діяльності; розв'язує творчі завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; знає суміжні дисципліни; використовує знання, аналізуючи різні явища, процеси.
86-89	Студент вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання у дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить поняття, категорії, нормативні документи; формулює закони; може самостійно опрацьовувати матеріал, виконує прості творчі завдання; має сформовані типові навички.
81-85	Знання студента досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; вміє аналізувати, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак з окремими неточностями; вміє самостійно працювати, може підготувати реферат і обґрунтувати його положення.
75-80	Студент правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими теоріями і фактами, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; за допомогою викладача може скласти план реферату, виконати його і правильно оформити; самостійно користуватися додатковими джерелами; правильно використовувати термінологію; скласти таблиці, схеми.

Оцінка в балах (за 100-бальною шкалою) за всі види навчальної діяльності	Критерії оцінювання
70-74	Студент розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати події, ситуації, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час розв'язування розрахункових завдань за алгоритмом, користуватися додатковими джерелами.
65-69	Студент розуміє сутність навчальної дисципліни, може дати визначення понять, категорій (однак з окремими помилками); вміє працювати з підручником, самостійно опрацьовувати частину навчального матеріалу; робить прості розрахунки за алгоритмом, але окремі висновки не логічні, не послідовні.
60-64	Студент володіє початковими знаннями, здатний провести за зразком розрахунки; орієнтується у поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі.
50-59	Студент намагається аналізувати на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі властивості; робить спроби виконання вправ, дій репродуктивного характеру; за допомогою викладача робить прості розрахунки за готовим алгоритмом.
35-49	Студент мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні „так” чи „ні”; може самостійно знайти в підручнику відповідь.
1-34	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді „так” чи „ні”.

Оцінювання модульних контрольних робіт здійснюється за 100-бальною системою.

Оцінювання захист навчального матеріалу, що виносить на самостійне вивчення для студентів заочної форми навчання здійснюється за 100-бальною системою.

8. ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Вступ до поведінкової економіки. URL: <https://www.behavioraleconomics.com/resources/introduction-behavioral-economics/>
2. Іванов Р.В. Моделювання процесів економічної поведінки домогосподарств: монографія; Дніпров. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. Дніпро: Біла К. О. [вид.], 2019. 266 с.
3. Івашук Ю.П. Поведінкова та експериментальна економіка: навч. посіб.; Терноп. нац. екон. ун-т. Тернопіль: Осадца Ю. В., 2017. 119 с.

4. Талер Річард. Поведінкова економіка. Як емоції впливають на економічні рішення / пер. Світлана Крикуненко. Київ: Наш формат, 2018. 464с.

5. Ушкальов В. В. Поведінкова економіка : конспект лекцій. Харків : ХНЕУ, 2020. 140 с.

Допоміжна література

1. Бутенко В.М. Поведінкова економіка як інструмент маркетингу в сучасному агро бізнесі. *Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки)*. 2013. № 1(3). С. 52-57.

2. Бушуєв С. Д., Бушуєв Д. А., Ярошенко Р. Ф. Управління проектами в умовах «поведінкової економіки». *Управління розвитком складних систем*. 2018. Вип. 33. С. 22–30.

3. Пилипенко Н.М., Беляєва В.В. Можливості застосування інструментарію поведінкової економіки при проведенні економічної політики в Україні. *Економіка та держава*. 2019. № 5. С. 95–100.

4. Чужиков А. В. Поведінкові фактори розвитку медійного бізнесу. *Інвестиції: практика та досвід*. 2018. № 12. С. 47–52.

5. Грецька-Миргородська В. В. Формування соціально-орієнтованої економіки: поведінкові передумови аналізу. *Ефективна економіка*. 2018. № 5. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6349>.

6. Кужелєв М. О., Нечипоренко А. В. Вплив поведінкових факторів на управління фінансовою діяльністю корпорації: теоретичні аспекти. *Збірник наукових праць Університету державної фіскальної служби України*. 2018. № 2. С. 154–169.